

Vấn thăm lại chi nhánh ng xa

Tác Giả: Mũ Xanh Phm Tm n TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

Sau 13 giờ trên không trung, máy bay đáp xuống phi trường Đà Loan. Hành khách về Việt Nam phải đi tới phòng khách gần 2 giờ đồng hồ sau đó lên chi c máy bay Airbus 321 của hàng không quốc doanh Việt Nam và rời phi trường vào lúc 8 giờ sáng (giờ Đà Loan).

Ngồi trên máy bay quốc doanh Việt Nam, lòng tôi phấp phồng, chng chút an tâm, nhng không còn cách nào khác nên đành phó thác cho trời đất. Đang v n v suy nghĩ mông lung, chợt có lính cho biệt phi c chu n b đáp xuống phi trường Nội Bài Hà Nội. Khi chi c phi c xuống, hành khách thả phào, nhng người tôi trên đồng bay không còn ám nh trong tâm trí.

Tôi thuê xe taxi với giá 10 đô la để phi trường về khách sạn phố cũ. Tôi ở đây 2 ngày, và sau đó mua vé đi “tour” thăm vùng đất, nơi mà cách đây 36 năm, vào mùa thu mùa đông, trước sự xâm lăng của Cộng sản, x p bút nghiên, khoát chinh y, tôi cùng các đồng đội cầm súng đi bộ vào miền Nam thân yêu. Lần đầu tiên không có kinh nghiệm, tôi cũng nghĩ rằng đi “tour” với một chiếc xe đạp khá như xe bus ở đây, nhng người hướng dẫn đã đưa tôi tới một chiếc xe đồ thể Hà Nội vô Đông Hà. Trên xe cũng có mấy người khách ngoại quốc, tôi thm nghĩ là Tây ba lô. Xe đồ thể chng, ng t ng t, nên chuyên đi th t m t m i. Tài xế giảng võng ng c trên xe. Rời Hà Nội lúc 7 giờ tối và đến Đông Hà 6 giờ sáng ngày hôm sau. Đi vào ban đêm, tôi không ng m đ c h t c nh v t su t l trình, c n m t ru tôi ngủ đ n khi ng i ph tài đánh th c t i b n.

Ngồi ở hướng dẫn du lịch để trước cửa xe, anh ta đưa tôi vào một nhà hàng để dùng đi m tâm và thng th c cà phê

- Tôi tên Cường, phụ trách tuyến du lịch Đông Hà., khoảng 8 giờ mới có xe đến r c.

Th xã Đông Hà so với thời gian 36 năm về trước có nhiều thay đổi. Nhớ lại khi ra trường tôi được chuyển chuyên về Tiểu đoàn 2 Trâu Điền, bổ sung ra hành quân t m trú t m n tr m trong căn cứ Đông Hà, ngày hôm sau theo xe tiếp tế đến Cửa. T sân bay Mai L c, trước thẳng ch t i các b ch huy t m u đoàn b o v căn cứ h a l c nh Holcom, Sarge h c đ nh Bá Hồ. Trong cuộc chiến b o v t do, th xã Đông Hà gần vùng phi quân sự về hướng Bắc, và là điểm tiếp li u v n chuyên đến Cam Lộ, Mai L c h c xa h n n a là Khe Sanh. Th xã có 2 khu phố buôn bán s m u t, đ c g i là thành phố cũ lính vì có số hi n đ i n các đ n t ng tr b nh Dù, TQLC h c đ a ph ng nh S đoàn 1, S đoàn 3, Thi t giáp...Sau ngày c ng chi m mi n Nam 1975 đ n nay, đã 32 năm qua, hai khu phố trở thành nhng khách sạn, nhà hàng, buôn bán ph c v du khách, ch nhn toàn là cán b , quan ch c c a nhà n c xã h i ch nghĩa, ch r t ít ng i dân c c u còn th xã thôi.

Vấn thăm lại chiến trường xưa

Tác Giả: Mũ Xanh Phạm Tiến TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

Sau một giờ nghỉ tại nhà hàng, tôi bước lên một chiếc xe du lịch loại 25 chỗ ngồi trông rất khang trang. Trên xe hầu như hoàn toàn người người quê, đa số là những cựu chiến binh Miền đã từng chiến đấu ở Đông Hà và Khe Sanh trước năm 1973. Đây là tour đi thăm vùng Gio Linh vùng DMZ (vùng Phi quân sự trước năm 1973), và cựu Chiến Lính, rồi trở về quê ở 9, Khe Sanh, chỉ có tôi là người du khách Việt Nam đến trong cuộc hành trình này.

Khi xe vừa lăn bánh trên cựu Đông Hà, lòng tôi dâng lên một niềm xúc động mãnh liệt, tôi đưa cựu này vào đầu tháng Tết của 35 năm trước, một trung đội của Tiểu Đoàn 3 TQLC đã dùng hỏa tiễn M.72 bắn chặn không cho chiến xa T.54 vượt qua cựu. và Tiểu Đoàn 3 đã giết vùng thôn xã trong tầm đại pháo 130 mà Chiến sự nổ bất cứ Bức sông Bến Hải.

Tại cựu Chiến Lính quay lại trên quê ở 9, người dân sống dọc theo đường hầu như toàn là người vùng cao. Dân sống rất cực, nghèo đói. Khi xe dừng tại điểm nghỉ chân, một số trẻ em tuổi từ 6 tới 12 chạy tới xin tiền. Tôi hỏi một số người dân bán hàng rong, hỏi cho biết

- Chúng tôi sống vào các cây cà phê, những làm sao để nên phải buôn bán thêm cho những khách du lịch đi thăm vùng, Cuộc sống chúng tôi rất khổ cực, thiều thốn

Một người khác hỏi tôi

- Ông là người Việt Nam, sao ông cũng đi tham quan à!

Tôi trả lời

- Tôi đi tìm lại hình ảnh những bè ngày xưa của tôi

Tôi nhớ chắc hẳn những người Việt Nam tôi hỏi người về đi tour trên lộ trình này.

V thăm l i chi n tr ng x a

Tác Giả: Mũ Xanh Ph m Ti n TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

Nh ng ng i bán hàng nói ti ng M r t gi i, m t l đ n gi n là khách đi tour là khách ngo i qu c và c u chi n binh quân đ i Đ ng Minh trong cu c chi n ch ng c ng s n.

Khi xe t i Khe Sanh, khách du l ch đ c đ a vào thăm căn c do h t o đ ng. Th t ra khi t t nghi p m n khóa tôi không có tham d i chi n tr ng này nên tôi ch ng có khái ni m ho c hình nh nào v vũng đ t đ y. H đã xây m t b o tàng vi n v chi n tr ng Khe Sanh, cho tu b i nh ng lô c t, vài kh u pháo 105 và 155, m t chi c tr c thăng UH1 và m t chi c Chinook H.46. Sau g n hai gi quanh qu n, xe ch t i nhà hàng cách thung lũng Khe Sanh n a gi lái xe đ dùng b a ăn tr a mà du khách ph i tr ti n. Sau đó xe quay tr ng c v Hu .

Xe r i qu c l 9 xuôi v Nam trên qu c l 1 , Ni m xúc đ ng dâng lên trong lòng tôi, nh ng hình nh tr c kia t t hi n ra tr c m t tôi.

- Căn c Ái T , th p thoáng d y đ i phía xa là căn c Ph ng Hoàng (Pedro), n i mà Ti u Đoàn 6 Th n ng TQLC đã đánh m t tr n oanh li t, cũng là n i Thi u tá Đoàn đ c Nghi ti u đoàn phó Ti u Đoàn 1 cùng m t s Mũ xanh c a hai ti u đoàn 1 và 6 đã hy sinh.

- Dòng sông Th ch H n n i trao tr tù binh năm 1973, tôi có tham d cùng v i Đ i Bàn Phu Nhân (189) Ti u đoàn tr ng ti u đoàn 8 TQLC.

- Đ i l kinh hoàng, n i mà c ng quân đã nã pháo và b n vào nh ng ng i dân vô t i ch y t n c . Thêm m t t i ác ghê t m c a C ng s n sau v gi t ng i t p th vào T t M u Thân 1968.

- C u M Chánh năm 1972, th i gian đó tôi i Ti u đoàn 2 mà Ti u đoàn tr ng là Đ i Bàn Nguyễn xuân Phúc Robert l a. và ti u đoàn 2 đã phá s p c u khi đ n v cu i cùng v b Nam. K t lúc đó đây là tuy n phòng th cu i cùng.

Tr i s p t i, tôi th y l m nhà c a xây d c hai bên đ ng. Dòng sông M Chánh v n trôi l ng nh năm nào, nh ng có ai bi t chính dòng sông này 35 năm v tr c, Đ i Bàn Cao B ng L đoàn tr ng L đoàn 369 TQLC đã kh ng khái nói v i ng i c v n Hoa K là chúng tôi

Vui thăm lại chi n tr ng xa

Tác Giả: Mũ Xanh Ph m Ti n TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

---

không lui đi đâu n a, và ông th r ng không có m t C ng quân nào v t qua đ c dòng sông này. L i th đó đã đ c mình ch ng khi hai s đ n T ng tr b Nh y Dù và TQLC qua sông ti n v Qu ng Tr và cu i cùng S đ n TQLC đã c m ng n c vàng ba s c đ trên c thành Đình Công Tráng ngày 15 tháng 9 năm 1972.

Trong khi đang h i t ng l i nh ng chi n tích xa, xe đã t i Hu mà tôi không bi t. Xe qua c u Tr ng Ti n đ n khách s n 3 sao do b đ i kinh doanh. Khách s n trông có v t m t, sau khi nh n phòng, tôi có nh cô ti p tân m n dùm chi c xe du l ch, tôi đ tính ngày mai s th t s đi thăm nh ng n i mà tr c đây 35 năm, tôi đã chi n đ u bên các đ ng đ i, đ b o v m nh đ t mi n Trung khô c n nghèo khó này.

Tôi thăm thành ph Hu v đêm, dòng sông kang trang, khách s n và nhà hàng r t nhi u, m c đích cho khách du l ch. Có nh ng con đò dành cho du khách trên dòng sông H ng đ th ng th c Ca Trù Hu , Hồ Mái Nhì.. trong khung c nh trắng thanh gió mát. Nh ng con đò ngày xa không còn n a, chánh quy n làm đ p b m t c a thành ph , nh ng thay vào đó nh ng t n n đ y trên đ ng ph , t c u Gia H i t i ch Đông Ba, c u Tr ng Ti n. Ba m i hai năm không còn chi n tranh, ng i C ng S n v n ch a t o đ c cu c s ng c m no, áo m cho ng i dân, nh ng t tr ng càng tăng làm tôi có c m t ng thành ph Hu hi n nay cu c s ng xô b , không còn cái v C Kính th m ng, đáng yêu nh tr c.

Vì quá m t m i sau khi đi tour vùng DMZ tr v , và thăm m t vòng thành ph Hu , tôi tr v khách s n lúc 11 gi đêm. Tôi ng vui đ n khi có đ i n tho i

- A lô ! Ông Ti n ph i không ? Chào Ông. Có xe đang ch Ông.

.Tôi nhìn ngay vào đ ng h , chi u hôm qua tôi đã h n xe đ n đón vào lúc 8 gi sáng. V y là tr g n ba m i phút. Tôi g i cô ti p tân nh chuy n l i xin l i, nhanh chóng thu đ n đ xu ng g p ng i ch xe. và cũng là ng i s đ a tôi đi thăm chi n tr ng xa.

Ng i ch xe kho ng 45 tu i c i m , khi nghe tôi ng l i xin l i, anh mĩm c i b o.

Vui thăm lại chi nhánh xa

Tác Giả: Mũ Xanh Ph&#m Ti&#n TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

- Không sao anh ! Có tí tít cũng được.

Hồi lo xa, tôi đi nghỉ

- Nhớ anh đi ăn bún bò Huế thật ngon

Anh nhớ tôi đi quán bún bò Huế ở cửa Gia Hội. Trước năm 1975 ở nơi này có quán nộm rất ngon, không có bún giò nên anh em chúng ta chỉ gọi là quán bún bò cửa Gia Hội thôi. Có lẽ là quán này chăng ? Bây giờ là khoảng 9 giờ sáng, quán chỉ có mấy cái bàn, khách ngồi gọn ghẽ, có mấy người khách (Tây ba lô) đang hút thuốc sòm sốp. Anh tài xế gọi thích

- Ở Huế, muốn ăn bún bò buổi sáng thì nơi đây, còn về đêm thì nhiều chỗ khác rất là ngon.

Bây giờ tính lo xa và cũng vì không am hiểu tình hình sinh hoạt tại các địa phương mà tôi sợ đi, tôi nhớ anh chỉ mua dùm mấy chai nước, mấy bánh mì cùng mấy cái bánh mì, nếu có gì bất tiện cũng không biết cái bao tay cầm rơm.

Xe chạy dọc theo sông Hương rồi quẹo phải ra Quảng Trại và dừng xe khi tới khu An Hòa.

Sau Hiệp Định Ba Lê 1973, Sở Đoàn Thanh Quân Lực Chiến phát động phong trào thể dục thể thao, Tiểu đoàn 8 Ó Bìn của Đệ Nhất Bàng Phu Nhân, là người hâm mộ môn túc cầu nên Phu Nhân đã thành lập đội bóng tròn để đá banh giao hữu với các tiểu đoàn khác trong sư đoàn. Là người đi đầu Thanh Kinh Phu Nhân cũng đi tranh tài với các đội bóng của thành phố Huế.

Cách đây hơn 32 năm về trước, đội bóng Ó Bìn thi tài với đội Thanh Niên An Hòa. Nhìn lại sân banh, hình ảnh hiện lên trong ký ức tôi thì nhớ mặt mũi của phim quay chậm, tình hình như mấy ngày hôm qua, sân bóng tròn vẫn còn đó, nhưng mấy bên góc sân là mặt đất rác rưởi to, hai khung gỗ xiêu vẹo.

Vụ thăm lỵ chi n trng xa

Tác Giả: Mũ Xanh Phm Tĩn TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

- Nguy n i ! Tng i ! Mè i ! Ba Gà i ! Tài y tá i ! Đĩ bàng Phu Nhân i ! ch c v n còn nh
sân đá banh này.

Xe rĩ An Hòa và tĩp tĩc đĩ v hng Bĩc. Xe qua cũ An Lũ , ngã ba đĩ Sũa, Phong Đĩn, cũ
mĩ đĩa danh là lòng tĩ bĩ hĩ, xúc đĩng. Tĩ đĩng lĩ i Mũ Chánh.

Nhà cũa cũt đĩc theo hai bên quũc lũ 1, mĩt vài bng quũg cáo cũa công ty liên doanh xen lũn
nhĩu bng vĩ khũ hiũ nhũ “Toàn dân hũy trĩt đĩ thi hành luũt pháp nhà nũc” nhũng ngũĩ
dân bũo rĩng “Toàn Đĩng phũĩ thi hành luũt pháp nhà nũc” mĩĩ là đĩng. Tĩ bũc xũng xe vĩ
lòng trĩu nũng nhũng cũm xúc cũa năm 1972, vùng trách nhiũm cũa tĩũ đoàn 2 TQLC. Thũĩ
gian này tĩ đĩ đĩ 5 mà trung úy Huũnh văn Trũn làm đĩ đĩ trũng, lúc đĩn vũ đĩn thì cũ
còn nhũng căn nhà bũ trũng, ngũĩ dân đĩ di tĩn vũ Huũ khi Quũng Trũ thũt thũ. Đũũng vào cũ
Mũ Chánh là hai dũy nhà lũp lá, xen lũn nhũng mái nhà lũp tole mũng, nũĩ này mĩt trung đĩ
cũa đĩ đĩ 4, tĩũ đoàn 2 TQLC bũ mĩt chiũc phũn lũc cũ đánh bom lũm, Trung tá Nguyũn
xuũn Phũc phũn cũng nhanh cũng, kũp thũĩ hũng đũn ngũĩ phi công oanh kích vào mũc tiũ
bên kia bũ Bũc sông Mũ Chánh.

Ba mũĩ năm trôi qua vũ nhũng thay đĩ, nhũng dòng sông Mũ Chánh vũn lũng lũ chũy êm
đũm. Ngay đũy cũ mĩt cái miũu thũ nhũ, tĩ thũp nén nhang cho các bũn đũng đũ, các chiũn sĩ
Quũn Lũc Viũt Nam Cũng Hòa cũng nhũng ngũĩĩ dân vũ tũĩ chũy nũn bũ cũng quân sát hũĩ trên
vũng đũt này. Bũ Nam sông Mũ Chánh lúc đũ là vũng đũt tũ do, nên bũt cũ giá nũo ngũĩĩ dân
cũng phũĩ vũũt thoát qua dòng sông này

Mũt con sông tên gũĩ hiũn hòa, thũ mũng, nhũng năm 1972 sông Mũ Chánh đũ đĩ vào lũch sũ
đũĩ khi cũ vũ hũyũn thoũĩ vũĩ mũt Lũ Đũn 369 TQLC đũ giũ vũng phòng tuyũn mà trũũc mũt là
hai sũ đũn cũng Sũn Bũc Viũt cũng chiũn xa vũĩ quyũt tâm tĩũn vào Huũ.

Sau khi tũũng niũm các vong linh, tĩ đũo mũt vũng cũ Mũ Chánh, nhà cũa cũ xây thêm và sũa
sang lũĩ, tĩ cũ tìm lũĩ tuyũn đũng quân cũa trung đũĩ , nhũng thũt sũ tĩ không nhũn ra, cũ
mũũng tũũng đũĩ đũĩ 5 trách nhiũm hũũng Đũng quũc lũ 1, còn toàn bũ tĩũ đoàn phòng thũ
bên hũũng Tây. Hũũng ngày nũo đũũ chũn cũng phũo kích và cho bũ binh vũũt sông đũ trũn qua,
nhũng cũng đũũ thũ bũ trũũc nhũng tay sũng cũa tĩũ đoàn Trũ Đĩn.

Tĩ bũũc lũn cũũ Mũ Chánh đũũ cũ xây lũĩ đũĩ mũt nhĩn bao quát, dòng sông lũ lũng trôi nhũ máu

Vui thăm lại chi nhánh ngân hàng

Tên: Mã Xanh Phạm Tiến TĐ8 TQLC
Thị trấn Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

Tôi thông trong huyết quản, bằng tìm chút cơ thể khi phải đi vùng đất mà họ nhận phần ba thế kỷ, các đường đất, chi nhánh của QLVNCH và dân chúng hy sinh vì hai chữ Tự Do. Tôi thêm thêm nén hàng trăm đất đai ngân nghiệp, rồi tiếp tục qua đèo Đèo kinh hoàng đến Hội Lăng

Xe vào hàng số 602 với hàng cây hai bên đường, nhìn cây có thể đoán được thời gian trồng đất 15 năm. Gần thị trấn Mỹ Thủy gặp hàng số 555, còn gọi là “con đường buồn thiu”, con đường mà họ hất quân nhân TQLC đến có đi qua. Nhìn dọc theo đường là ruộng lúa xanh, mùa gặt vào khoảng tháng 6, và chỉ là hàng rào khô khi hai đoàn TQLC tiến ra Quận Trại, Tôi được thuyền chèo vượt tiểu đoàn 8 lúc đến với vượt tụy nạn xuất phát Mỹ Chánh, có lần cưỡi đi dàn hàng ngang đánh chiếm mục tiêu cùng với chi đội thiệt vận xa của Thiệt đoàn 18. Bây giờ tôi đi trên con đường này, nó đã được tu bổ, hàng ngàn người dân sống vẫn còn rất nghèo.

Tên gọi số 1 đi vào Mỹ Thủy mất khoảng 30 phút, xe tôi sát bên biển. Phải thất sự mà nói, cảnh vật không khác gì 35 năm trước, hàng ngôi nhà dọc theo bãi cát vẫn như xưa, bên chái nhà người dân đất vài cái bàn, mấy cái ghế và năm bảy chai nước. Có người cho biết trước năm 1975 họ hất là thân cảnh sống, đất này hàng minh là đúng khi chúng tôi vào cái quán, mấy trẻ con chạy đến vòi tiền, tôi cho các cháu một ít kẹo chocolate rồi mua hai chai nước ngọt. Thốt ra chúng tôi cần gì quy định vận động sinh, sống đẹp tôi hỏi thăm chủ quán

- Chào Chủ, chiếc xe hơi này có thể chạy đến Đê Long Quang được không? Phải bao lâu mới đi đó?

- Các anh muốn đi đê Long Quang phải đi đường khác, đường này rất khó đi.

Tôi quay nhìn anh chủ xe

- Chút nữa anh chủ tôi đi thăm đê Long Quang

Anh chủ xe trả lời

Võ thăm lữ i chi n tr n ng x a

Tác Giả: Mũ Xanh Ph m Ti n TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

- Tôi ch a bao gi đi đê Long Quang và cũng ch a h nghe t i đ a danh này

Tôi nghĩ là anh nói đúng, ch có nh ng ng i dân ở đây, hay là nh ng ng i lính Th y quân l c chi n m i bi t, bi vì 35 năm v tr c, đã có bao cu c chi n di t ch t đ ch, các ti u đ i, trung đ i TQLC đánh tapi, đánh x láng không màng t n th t đ dành l i t ng t c đ t đã b đ ch chi m gi .

Cũng t i m t tr n này, anh em th ng th c lo i ho ti n c a kh i c ng s n mà b đ i B c Vi t đ t trên giàn và sau đó phóng t i t p vào v trí th y quân l c chi n. Đ tr đ a, anh em ngh cách kéo th ng M.72 s p thành hàng dài trên giao thông hào, m c tiêu đ c nh m vào các đ i m b trí ch t, dùng dây đ i n n i l i v i nhau, khi ch p hai đầu dây vào c c âm d ng c a c c pin, c m t lo t ho ti n bay vào quân đ ch.

T i đang s ng v i nh ng k ni m x a đê Long Quang, thì anh ch xe nói

- Ch c không đi đ c đâu anh

Tôi h i

- Sao mà l i không đi đ c, có xe thì đâu cũng t i đ c mà.

Ng i ch phân tr n

- Tôi bi t đi ngõ nào đâu

Tôi nh ngày x a xe GMC ch l ng th c ti p t cũng nh quân nhân b sung theo b bi n đi lên. Tôi góp l i đ ngh

Vấn thăm lịch sử chiến tranh xưa

Tác Giả: Mũ Xanh Phám Tián TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

- Anh thấy chåy ven bờ biển rồi sao täi

Anh chå xe biển bờ chå

- Trång håp xe biển lún cát thì mất và khó mà kéo lên đäc. Ngåi dân ở chung quanh rất nghèo, không có mất cái gì họ có thể giúp mình đäc. đâu anh

- Anh nói có lý.

Tôi đi đäc theo bờ biển rồi Gia Đäng 1 và Gia Đäng 2. Họ u håt ngåi dân sống biển nghề đánh cá. Tôi nhớ täi đây có chiäc phi cä quan sát L.19 biển trái khoäi hång đän phän läc oanh kích, đã biển trúng họ täi rồi xuång vùng này.

Cuäi năm 1972, khi đi đäi tôi ra nghề quân ở đây, tôi có chåp täm hình kä niäm với anh Đäc pháo binh, Nguyên, Mung và tôi cùng đäng träc chiäc máy bay này. Bây giờ là 35 năm sau, khung cảnh nhån nhå xa, ngåi dân cho biết nó đã biển kéo đi rồi. Lòng tôi biển hồi khó điän tä, kä niäm với các biển đäng ngũ nhớ mäi ngày hôm qua, ngåi còn sống thì rải rác khắp nơi, ngåi näm xuång mà nghĩa trang biển chánh quyän cäng sän cäm đoán thân biển quyän thuäc thăm viäng, và họ toan tính san biển, bán täng lô đät.

Chúng tôi ở đây hơn hai tiếng đäng hå, dä đänh sä trä ra quäc lä 1 hång vä thành phố Quảng Trä, đäc biết thăm lịch sử Thành Định công Tráng, mất rồi mà cách nay 35 năm, cä thể giới đäu biết, Các đän vä cäa Liên Đoàn 81 Biệt Cách, Nhåy Dù, TQLC đã đánh nghề trän tụyät với đä cuäi cùng các täu đoàn TQLC làm chå hoàn toàn thành phố, đäng lịch ngän cä vàng, ba säc đä trên cäng thành ngày 15 tháng 9 năm 1972.

Sau khi hồi ngåi dân đäa phäng, đäc biết có mất con đäng khác đi tät täi thành phố Quảng Trä, và chúng tôi đã theo säch đän đó. Khi xe chåy đäc 15 phút, tôi mäi nhån ra nghề vùng đät này mà ngày xa tôi đã đi qua. Đây là cäu Ba Bän, đäc theo sông Vĩnh Đänh nhà cäa cũng nhåu. Sang kia biển cäu là biển đäu vào thành phố Quảng Trä. Đã 35 năm qua thành phố hoang

Vợ thăm tôi ở chi viện tranh ng xa

Tác Giả: Mũ Xanh Ph&#m Ti&#n TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

---

tàn trong chi viện tranh nay có nh&#ng xóm nhà, khó nh&#n ra vì trong tâm t&# c&# ng&# m&#i hôm nào, nh&#ng th&#i gian trôi qua h&#n m&#t ph&#n ba c&#a th&# k&#.

Tôi đ&#n ngay c&# thành lúc 3 gi&# chi&#u. Không hi&#u sao đôi m&#t tôi cay cay, tôi đ&#ng l&#ng im trong m&#t phút, c&#m giác khó đi&#n t&# b&#ng l&#i. Cái hào n&#&c b&#c chung quanh c&# thành v&#n còn, và bèo m&#c dày đ&#c. Phía B&#c c&#a c&#ng thành, h&# đã xây c&#t l&#i đ&# đón khách du l&#ch, các em h&#c sinh, sinh viên đi thăm vi&#ng, m&#c đích đ&# tuyên truy&#n v&# m&#t chi&#n th&#ng, trong cu&#c chi&#n mà ng&#&i c&#ng s&#n luôn ch&# tr&#ng là “ T&#t c&# nh&#ng ai s&#ng trong th&# xã đ&#u là k&# thù, c&#n ph&#i tiêu đi&#t h&#t ”.

Xe đ&#&c phép đi th&#ng vào và đ&#u &# đó. Anh ch&# xe v&#i v&# mua vé, hình nh&# 30 ngàn ti&#n Vi&#t Nam. Khi tôi vào, m&#t anh b&# đ&#i tu&#i ch&#ng 40, đ&#i nón tai bèo, đang &# trong cái ch&#i nh&# bán vé cùng ki&#m soát s&# ra vào, anh ch&#y ra b&#t tay tôi, anh này h&#i

- Anh đi tham quan (thăm vi&#ng) n&#i đây ph&#i không ?

Tôi tr&# l&#i

- Tôi tr&#&c kia có &# đây, nay tr&# l&#i đ&# thăm n&#i ch&#n cũ, và cũng đ&# th&#p nh&#ng nén nhang cho b&#n đ&#ng đ&#i c&#a tôi và nh&#ng ng&#&i phía bên anh tr&#&c đây 35 năm.

Anh b&# đ&#i c&#&i gi&# l&#

- Chúng em &# đây, ngày r&#m hay T&#t cũng th&#&ng th&#p nhang cho c&# bên lính mi&#n Nam luôn b&#i vì cùng m&#t gi&#ng máu, da vàng, cùng m&#t th&# ti&#ng mà anh, ch&# không riêng gì cho b&# đ&#i đâu.

Nghe t&#i đây, tôi bi&#t anh b&# đ&#i đang b&#t đ&#u lên l&#p (ngôn ng&# c&#ng s&#n có nghĩa là gi&#ng đ&#y) v&# cách m&#ng. T&#i v&#i c&#t ngang

Vấn thăm tôi chi n tr n g x a

Tác Giả: Mũ Xanh Ph m Ti n TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

- Tôi th t cảm n anh.

Đ lái qua v n đ khác, tôi v i h i

- Anh có nhang đ bán không ?

- Chúng em có bày bán, n u anh c n.

Tr c khi kh i hành chuy n đi, tôi đã chu n b đ y đ , mua m y bó nhang, nh ng tôi cũng mua thêm vài bó n a đ g i là, r i đi th ng vào trong.

Chính quy n c ng s n cho xây nhà b o tàng, đ gi i thi u cho khách đi tham quan, ph n đông là các h c sinh và sinh viên. Tôi nh t đ nh không vào, vì tránh s b c t c khi nghe nh ng đ i u trái tai, không đúng s th t. H ch l a b p đ c các em ra đ i sau năm 1975 và đã đ c Đ ng nh i nhét ch nghĩa Mác Lê, tình đ ng chí Hoa -Vi t nh môi h thì rằng l nh...suy nghĩ m t chi u theo đúng đ ng h ng c a Đ ng và Nhà n c.

H có lát đ ng đi ngang đ c trong c thành, ngoài ra đ c m c t nhiên. Mu n nhìn bao quát tôi ph i lên c ng thành mà h đã xây c t l i, t đây có th nhìn chung quanh, tâm t th n th c, l l n dài theo khoé m t, vùng đ t này, n i mà các đ ng đ i và b n bè c a tôi đã ngã xu ng đ ng i ng i n i ti p ti n lên.

- Các b n i ! Tôi v đây v i khó h ng s i m anh linh, xin h n thiêng sông núi ch ng giám, đ trì linh h n các b n v n i an lành không còn th ng đau.

Sau đó tôi cùng anh ch xe đ t nhang th m kh n r i c m xung quanh b thành, t t c đ u không còn, ch duy nh t m t góc c a c thành mà tôi trèo lên. C m c um tùm, che kín m t đ t, n u không có s giúp đ c a anh ch xe thì th t v t v i vì ph i dò d m t ng b c, n u

V thăm i chi n tr ng x a

Tác Giả: Mũ Xanh Ph m Ti n TĐ8 TQLC
Thứ Ba, 07 Tháng 8 Năm 2012 08:37

---

không đ ý s b h t chân và té xu ng. M t ni m hãnh đi n pha i n xúc đ ng khi tôi đ ng trên đ nh cao, tôi c ng là mình đang cùng các đ ng đ i c m i ng n c vàng.

Tôi tr i thành ph , nhà c a m i xây c t r t nhi u, ch còn thành c là nhân ch ng cho cu c chi n năm 1972, ng i c ng s n v n che đ u s th t c a cu c t ng tàn theo i nh quan th y Nga Xô và Trung Qu c, m c đích là bành tr ng ch thuy t Mác Lê,

Đã 5 gi chi u, chúng tôi ghé vào ti m ăn tr c khi vô Hu . Trên đ ng v , lòng tôi thanh th n, vui s ng vì c nguy n tôi đã th c hi n, đó là v thăm i nh ng n i mà tôi cùng các b n đ ng đ i chi n đ u đ b o v mi n đ t khô c n nghèo khó này.

“ Th a các anh, các anh đã g c ngã v i tình yêu quê h ng, vì hai ch t do cho tha nhân, chúng tôi nh ng ng i s ng sót trong cu c chi n, không bao gi quên các anh, mong đ c v thăm i nh ng n i mà chúng ta đã c ng hi n tu i thanh xuân cho t qu c. Nh ng trong cu c s ng, m i ng i có hoàn c nh khác nhau, không ph i ai cũng th c hi n đ c, tâm nguy n lúc nào cũng nh và nh c nh cho th h k ti p v các anh, nh ng ng i lính không bao gi ch t.”

V i t xong lúc 10 gi 15

Ngày 23 tháng 4 năm 2007 i thành ph Seattle, t u bang Washington